

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Tredie Brev til en højvelbaaren Herre. 1743

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 243. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg12-shoot-idm140252801058832/facsimile.pdf> (tilgået 30. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

SELVPORTRÆT

med den nordiske Filosofis Forskrifter, som byder at man ivrigt skal beskæftige sig med at spise og drikke. Det kalder de at pleje sit Legeme; jeg kalder det at ødelægge det; for jeg ved af Erfaring at Legemet svækkes ved Fraadseri mere end ved Maadehold – det kan jeg bevise med mit eget Eksempel. For knap fyrrer Aar siden var jeg saa svag at mine Venner spaaede at jeg vilde dø en pludselig Død, hvis jeg ikke spiste dobbelt saa meget som jeg plejede. De fleste af disse højroastede Ædedolke er nu forlængst døde og begravede; men jeg bliver ved det gamle, spiser kun lidt og lever saa at sige af Luften alene. Det klogeste er at gaa Middelvejen, at spise for at leve, ikke at leve for at spise. Det er lige saa forkert ikke at spise noget som helst som det er at spise alt hvad man har Lyst til. Begge Dele vidner om at man hader sin egen Krop. Man skal spise og drikke saa meget at man kommer til Kræfter, ikke saa meget at man svækker sig selv, saadan som de Mennesker saa udmærket gør, der gaar Middelvejen i legemlige og aandelige Anstrengelser. For, som Cato siger, Menneskelivet er som et Sværd: Hvis man bruger det, bliver det slidt, hvis man ikke bruger det, ruster det. Paa samme Maade ser man at Mennesker slider sig op ved at bruge sig, men hvis de ikke bruger sig, gør deres Driveri og Dvaskhed dem endnu større Skade.

Der er nogle der griner ad mig fordi jeg samler Penge, selv om jeg er Ungkarl og sandsynligvis kommer til at dø uden at efterlade mig Børn. Det tager jeg dem ikke ilde op, for jeg ler somme Tider ad mig selv. Jeg har baade prøvet at være fattig og at være velstaaende. Da jeg ikke havde en rød Reje var der ingen Bekymringer der plagede mig.

Skønt Røvere lured ved Vej og ved Sti,
jeg sang – for min Pung var der ingenting i.

Nu jeg er velstaaende pines jeg af Ængstelser og Bekymringer. Og da jeg hverken kan eller tør leve højt og flot, mærker jeg kun noget til de Ubehageligheder som Rig-